

התנועה לאיכות
השלטון בישראל (ע"ר)

האמנה לשמירה על עקרונות הדמוקרטיה בכנסת ה-21

אנו, חברי וחברות הכנסת ה-21, מצהירים בזאת על מחויבותנו להגן על עקרונות הדמוקרטיה בכנסת ה-21, לפעול ברוח ערכי שלטון החוק והמנהל התקין, תוך שמירה על עקרונות הפרדת הרשויות והכבוד ההדדי בין הרשויות, ולעגן עקרונות אלו כקווי יסוד המנחים אותנו בפועלנו הציבורי.

אנו ערים לכך כי מתקיימים מהלכים המיועדים להפרת האיזונים והבלמים הראויים בין רשויות השלטון, ולהחלשת מנגנוני האכיפה והביקורת - באופן שיש בו בכדי לפגוע בעקרונות היסוד עליהם מושתתת הדמוקרטיה במדינת ישראל.

אנו מבינים את גודל השליחות המוטלת עלינו בתפקידנו כמחוקקים - עיצוב דמותה של מדינת ישראל בשנים הקרובות ובדורות הבאים, ומתחייבים לעשות זאת תוך ביכור השמירה על האינטרס הציבורי במובנו הרחב, ללא משוא פנים, מתוך שיקולים ענייניים, ולאורו של עקרון שלטון החוק.

לפיכך, נבקש להצהיר על מחויבותנו לקווי היסוד הבאים:

✳ עצמאות שומרי הסף

שומרי הסף מופקדים על שמירה על כללי המנהל התקין, על טוהר המידות ועל מניעת השחיתות ברשויות השלטון. תפקידם לבקר ולאזן את הרשויות השונות עליהן הם מופקדים, וזאת, מתוך צורך מובנה במתן חוות דעת מקצועית, עצמאית ונטולת פניות בעניין הפעולות השלטוניות. על מנת שיוכלו להגשים את תפקידם בצורה המיטבית, עליהם להיות משוחררים מאותם לחצים בהם נתונים קובעי המדיניות.

לפיכך, אנו מתחייבים שלא לקדם חקיקה שתפגע במעמדם ובעצמאותם של שומרי הסף.

✳ מעמד מערכת המשפט

אחד מעקרונות הבסיס עליהם בנוי כל משטר דמוקרטי הינו הפרדת רשויות וקיום מערכת של איזונים ובלמים בין רשויות השלטון, כך שכל רשות מפקחת על אחיותיה ומבקרת את פעולותיה. בתוך מארג עדין זה, תפקידה של מערכת המשפט הוא לבקר את פעולות הכנסת והממשלה, תוך כיבוד רצון העם מחד והקפדה כי לא תחרוגנה מהמסגרת החוקית והחוקתית שבתוכה עליהן לפעול, מאידך.

לפיכך, אנו מתחייבים לפעול לשמירה על עצמאות מערכת המשפט, ולמניעת הפרת האיזון הראוי בין רשויות השלטון.

✳ עקרון השוויון בפני החוק

נבחר ציבור הם בראש ובראשונה אזרחים שווי זכויות וחובות במדינה, וככאלה, כפופים למרותה של מערכת המשפט ולדין הפלילי ככל אזרח מן השורה. מתן חסינות אוטומטית לחברי כנסת, פוגע בשלטון החוק, מוביל לאובדן אמון הציבור בנבחריו - שהרי טבעי שכל אזרח יצפה מנבחריו לעמוד באותם סטנדרטים שהוא עצמו פועל על פיהם.

לפיכך, אנו מתחייבים לשמור על עקרון השוויון בפני החוק, ועל מעמדם של חברי הכנסת כנאמני הציבור.

✳ טוהר המידות של נבחר ציבור

עבירות מתחום טוהר המידות הן מהעבירות החמורות שיכול לעבור נבחר ציבור. אין מקום למי שמועל באמון הציבור בצורה כה בוטה להמשיך ולכהן כנבחרו. משכך, מי שהורשע בעבירה הנושאת עמה קלון, אינו יכול עוד לדרוש מהציבור להמשיך ולתת בו אמון.

לפיכך, אנו מתחייבים לקדם מדיניות על פיה לא יוכלו לשבת בכנסת עבריינים מורשעים בעבירות הנושאות עמן קלון.

על פי כל האמור, אנו, חברות וחברי הכנסת ה-21, חותמות וחותמים על אמנה זו כראייה למחויבויות שאנו נוטלות ונוטלים על עצמנו במעמד זה.

על החתום: